

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“), příslušný k výkonu státní správy ve věcech drah a provádění testu hospodářské vyváženosti podle § 54 odst. 1 věty druhé a § 34d zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen „zákon o dráhách“), regulační subjekt určený pro podávání žádostí o test hospodářské vyváženosti podle čl. 5 odst. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/1795, kterým se stanoví postup a kritéria pro provedení testu hospodářské vyváženosti podle článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU (dále jen „nařízení Komise (EU) 2018/1795“),

v řízení o žádosti objednatele **Ministerstva dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1, o test **hospodářské vyváženosti smlouvy o veřejných službách** v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou k zajištění dopravní obslužnosti vlaky celostátní dopravy na linkách Ex1, Ex3-Ex7, R9-R12, R14B, R15-R17, R19, R20, R23 a R27, uzavřené na období let 2019 – 2029, která byla podepsána ve dnech 28. a 29. 11. 2019, č. j. 23/2019-190-EKO/1, rozhodl takto:

Úřad podle čl. 9 odst. 4 věty druhé nařízení Komise (EU) 2018/1795 **odpírá** oznamovatelce nové služby, společnosti RegioJet a.s., IČO: 28333187, se sídlem náměstí Svobody 86/17, 602 00 Brno, **přístup k železniční infrastruktuře** pro provozování nové služby s plánovaným dnem začátku provozu dne 11. 12. 2022 na trase **Praha hl. n. – Berlin Hbf.**, v úseku **Praha hl. n. – Děčín hl. n.**

Odůvodnění

I. Úvod

Úřad v úvodu upozorňuje na rozdílnou terminologii nařízení Komise (EU) 2018/1795, které v čl. 1 stanoví podrobný postup a kritéria, jež je nutno dodržovat při rozhodování, zda je novou službou v osobní železniční dopravě ohrožena hospodářská vyváženost smlouvy o veřejných službách v železniční dopravě. Zákon o dráhách naproti tomu v § 34d odst. 2 upravuje ohrožení hospodářské vyváženosti osobní drážní dopravy provozované na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících osobní drážní dopravou provozovanou bez takovéto smlouvy. Vzhledem k nadřazenosti nařízení Komise (EU) 2018/1795 nad zákonem o dráhách posuzuje Úřad v tomto řízení ohrožení hospodářské vyváženosti smlouvy o veřejných službách v železniční dopravě.

Zákon o dráhách také v § 34d odst. 2 písm. a) používá pro jednu ze stran smlouvy o veřejných službách v železniční dopravě označení „dopravce“, zatímco v nařízení Komise (EU) 2018/1795 je použit termín „železniční podnik, který plní smlouvu o veřejných službách“. V obou případech se jedná o stejný subjekt.

Oznamovatelka RegioJet a.s. zaslala Úřadu dne 11. 6. 2021 oznámení o plánované nové službě v osobní železniční dopravě na trase **Praha – Berlín s plánovaným dnem začátku provozu dne 11. 12. 2022**. Úřad toto oznámení v souladu s čl. 4 odst. 4 nařízení Komise (EU) 2018/1795 neprodleně zveřejnil na úřední desce a informoval o něm příslušné objednatele, kteří uzavřeli smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, konkrétně Ministerstvo dopravy a Ústecký

kraj. Dále informoval provozovatelku infrastruktury státní organizaci Správa železnic a železniční podniky, které plní smlouvy o veřejných službách, tedy České dráhy, a. s. a RegioJet ÚK a. s.

II. Zahájení řízení

Úřad obdržel dne 14. 7. 2021 včasnou **žádost Ministerstva dopravy o provedení testu hospodářské vyváženosti** této nové služby. Úřad dopisem č. j. UPDI-2454/21/UM ze dne 16. 7. 2021 vyzval žadatele k zaplacení správního poplatku a usnesením č. j. UPDI-2455/21/UM z téhož dne řízení přerušil. Po uhrazení správního poplatku Úřad dopisem č. j. UPDI-2668/21/UM ze dne 10. 8. 2021 oznámil zahájení řízení, které je vedeno u Úřadu pod sp. zn. EET008/21.

Úřad v oznámení označil za účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu též České dráhy, a.s., IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 110 15 Praha 1, jako železniční podnik, který plní smlouvu o veřejných službách, a státní organizaci Správa železnic, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1, jako přidělkyni kapacity dráhy.

Dále takto označil za účastníka objednatele Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem. Později však dospěl k názoru, že aby mohl být účastníkem, musel by být objednatelem v testem posuzované smlouvě o veřejných službách. Jelikož v tomto řízení tuto podmínku Ústecký kraj nesplňoval, oznámil mu Úřad sdělením č. j. UPDI-3639/21/UM ze dne 26. 10. 2021, že s ním dále nebude jednáno jako s účastníkem řízení.

III. Vyžádání podkladů pro provedení testu hospodářské vyváženosti

Úřad požádal objednatele Ministerstvo dopravy výzvou č. j. UPDI-2674/21/UM ze dne 13. 8. 2021 v souladu s čl. 7 odst. 1 a odst. 2 písm. a) nařízení Komise (EU) 2018/1795 k doložení potřebných podkladů ve vztahu k uvedené trase, a v souladu s čl. 8 odst. 2 větou první nařízení Komise (EU) 2018/1795 k odůvodnění navrhovaného nezveřejnění obchodně citlivých informací. Odpověď na tuto výzvu obdržel Úřad dne 19. 8. 2021 sdělením MD-21897/2021-190/16.

Úřad požádal dopravkyni České dráhy, a.s. výzvou č. j. UPDI-2669/21/UM ze dne 13. 8. 2021 v souladu s čl. 7 odst. 2 písm. b) nařízení Komise (EU) 2018/1795 k doložení potřebných podkladů ve vztahu k uvedené trase ve lhůtě do 10 dnů ode dne doručení této výzvy. Dopravkyně dne 18. 8. 2021 zaslala žádost, č. j. 501/21-O16, o prodloužení lhůty pro zaslání odpovědi, které Úřad dopisem č. j. UPDI-2835/21/UM ze dne 19. 8. 2021 vyhověl a lhůtu prodloužil do 3. 9. 2021. Požadované údaje Úřad obdržel dne 31. 8. 2021 sdělením č. j. 514/21-O16.

Úřad požádal provozovatelku infrastruktury a současně přidělkyni kapacity dráhy státní organizaci Správa železnic výzvou č. j. UPDI-2671/21/UM ze dne 13. 8. 2021 v souladu s čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení Komise (EU) 2018/1795 k doložení potřebných podkladů ve vztahu k uvedené trase ve lhůtě do 10 dnů ode dne doručení této výzvy. Odpověď na tuto výzvu obdržel Úřad dne 20. 8. 2021 sdělením č. j. 143819/2021-SŽ-GŘ-O25.

Úřad požádal oznamovatelku RegioJet a.s., výzvou č. j. UPDI-2670/21/UM ze dne 13. 8. 2021 v souladu s čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení Komise (EU) 2018/1795 k doložení potřebných podkladů ve vztahu k uvedené trase ve lhůtě do 10 dnů ode dne doručení této výzvy. Jelikož Úřad neobdržel odpověď, požádal oznamovatelku opakovanou výzvou č. j. UPDI-3049/21/UM ze dne 7. 9. 2021, aby doložila informace ve vztahu k uvedené trase nové služby, a to ve lhůtě do 5 dnů ode dne doručení této výzvy. Dne 10. 9. 2021 oznamovatelka požádala o prodloužení lhůty žádostí bez č. j. ze dne 9. 9. 2021. Úřad žádosti dne 14. 9. 2021 vyhověl a sdělením č. j. UPDI-3122/21/AM2 lhůtu prodloužil do 30. 9. 2021.

Jelikož oznamovatelka RegioJet a.s. požadované informace ani v prodloužené lhůtě nedoložila, Úřad usnesením č. j. UPDI-3597/21/UM ze dne 25. 10. 2021 podle § 64 odst. 1 písm. e) správního řádu, z dalších důvodů stanovených zákonem, ve spojení s čl. 9 odst. 4 nařízení Komise (EU) 2018/1795 (per analogiam), řízení přerušil. V usnesení Úřad rozhodl o době trvání přerušeni do doplnění požadovaných informací oznamovatelkou, nejdéle však do šesti týdnů před koncem lhůty pro přijetí řádných žádostí o přidělení kapacity pro období jízdního řádu 2022/23. Provozovatelka infrastruktury státní organizace Správa železnic stanovila tuto lhůtu na 11. 4. 2022. Proto měla oznamovatelka možnost doplnit požadované informace do 28. 2. 2022.

IV. Rozhodnutí o odepření přístupu

Oznamovatelka RegioJet a.s. však ve lhůtě stanovené nařízením Komise (EU) 2018/1795 **požadované informace nedoplnila**. Uplynutím maximální doby přerušeni, odpadla překážka podle § 65 odst. 2 věty první správního řádu, ve spojení s čl. 9 odst. 4 nařízení Komise (EU) 2018/1795 (per analogiam), proto Úřad pokračoval v řízení, o čemž byl proveden záznam do spisu. Úřad v oznámení o ukončení dokazování č. j. UPDI-0821/22/UM ze dne 8. 3. 2022 informoval všechny účastníky o pokračování řízení a také o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Této možnosti v dané lhůtě nevyužil žádný z účastníků řízení.

Podle čl. 10 nařízení Komise (EU) 2018/1795 regulační subjekt při provádění testu hospodářské vyváženosti posoudí, zda by navrhovanou novou službou mohla být ohrožena hospodářská vyváženost smlouvy o veřejných službách. Prověří, zda by nová služba měla podstatný negativní dopad alespoň na ziskovost služeb provozovaných na základě smlouvy o veřejných službách, nebo na čisté náklady vzniklé objednateli.

Aby mohl posoudit čistý finanční dopad nové služby, provede analýzu nákladů a příjmů železničního podniku, který plní smlouvu o veřejných službách. Ta zahrnuje rozdíly v nákladech a příjmech včetně případných úspor nákladů, finanční dopady vzniklé v rámci sítě, spočívající například v přivedení cestujících, možné konkurenční reakce a v neposlední řadě dopad na relevantní investice, například v oblasti kolejových vozidel.

Regulační subjekt posoudí úroveň kompenzace a význam dopadu na smlouvu mezi příslušným orgánem a železničním podnikem a mechanismy sdílení rizik souvisejících s příjmy. Regulační subjekt taktéž posoudí čisté přínosy pro zákazníky, vyplývající z nové služby v krátkodobém a střednědobém horizontu, dopad nové služby na výkonnost a kvalitu železničních služeb.

Úřad je povinen posoudit odůvodnění žadatele o test hospodářské vyváženosti. Ten v žádosti uvádí, že nová služba může mít negativní dopad jak na ziskovost služeb, tak i na jeho čisté náklady. Jeho výpočet je založen na předpokládaných tržbách z jízdních dokladů během roku 2023. Žadatel předpokládá přesun cestujících na novou službu, který způsobí snížení jejich počtu a tím i tržeb.

Úřad požadoval, aby oznamovatelka RegioJet a.s. v souladu s čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení Komise (EU) 2018/1795 doložila obchodní plán, odhad objemu cestujících a příjmů, včetně metodiky tvorby odhadů, obchodní strategie, systémy prodeje přepravních dokladů, specifikace kolejových vozidel a marketingové strategie.

Rozsah požadovaných podkladů nevycházel pouze z nařízení Komise (EU) 2018/1795, ale především z rozsahu a obsahu prováděného testu a z důkazů předložených žadatelem. Žadatel namítal, že dojde k přesunu cestujících na novou službu. Aby toto tvrzení bylo možno ověřit, je třeba znát obchodní plán, metodiku tvorby odhadů a obchodní a marketingové strategie.

Především je třeba posoudit, zda nová služba bude založena na získání nových cestujících, cestujících přecházejících z jiných módů přepravy či cestujících přecházejících ze stávajících služeb. Taková tvrzení je třeba dokázat na základě marketingové strategie. Aby byla tato strategie průkazná, měla by obsahovat analýzu přepravních výkonů jiných módů dopravy, cenové relace, posouzení kvalitativních a kvantitativních nabídek. Aby mohl Úřad posoudit čisté přínosy pro zákazníky vyplývající z nové služby, jak požaduje čl. 10 odst. 5 nařízení Komise (EU) 2018/1795, a to nejen v krátkodobém, ale i střednědobém horizontu, musí mít předloženy specifikace kolejových vozidel a marketingové strategie. Tytéž údaje potřebuje k tomu, aby vyhodnotil dopad nové služby na výkonnost a kvalitu železničních služeb.

Pro provedení testu hospodářské vyváženosti smlouvy o veřejných službách v železniční dopravě je třeba získat veškeré potřebné informace. Jediné podklady, které oznamovatelka doložila, byly údaje uvedené v oznámení nové služby. V něm bylo pouze uvedeno, že budou provozovány 2 páry vlaků denně s předpokládanou kapacitou vlaku 550 míst. S ohledem na výše uvedené požadavky na provádění testu, shledal Úřad rozsah informací poskytnutých oznamovatelkou, za nedostačující. Proto dospěl k závěru, že **test hospodářské vyváženosti** na základě dostupných informací **provést nelze**.

Jsou-li podle čl. 9 odst. 4 nařízení Komise (EU) 2018/1795 informace poskytnuté žadatelem o přístup (oznamovatelem nové služby) neúplné ještě šest týdnů před koncem lhůty pro přijetí žádosti o přidělení kapacity, a test vykonat nelze, přijme regulační subjekt rozhodnutí vedoucí k odepření přístupu.

Protože Úřad shledal informace poskytnuté oznamovatelkou za **neúplné a nedostačující k provedení testu hospodářské vyváženosti**, rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad u Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1, ve lhůtě 1 měsíce. Lhůta pro podání rozkladu je stanovena § 34d odst. 5 zákona o dráhách a počítá se ode dne následujícího po doručení stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí. O rozkladu rozhoduje předseda Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře.

Mgr. Tomáš Myslivec
vedoucí oddělení přístupu ke službám
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Rozdělovník:

Účastníci řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu

Ministerstvo dopravy, IČO 66003008, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
RegioJet, a. s., IČO 28333187, náměstí Svobody 86/17, 602 00 Brno

Účastníci řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu

Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1
České dráhy, a.s., IČO 70994226, nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 110 15 Praha 1

Dotčený orgán

Drážní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2